

Raport Wojewódzki
z Ogólnokrajowego cyklu kontrolnego dotyczącego gospodarowania
zużyтыми bateriami i akumulatorami
(skrót informacji przekazanych do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska)

W ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego, w styczniu 2008 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach przeprowadził zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, kontrolę dotyczącą gospodarowania zużyтыми bateriami i akumulatorami.

Celem cyklu kontrolnego była ocena stanu wypełniania przez gminy i przedsiębiorców, obowiązków ustawowych dotyczących gospodarowania zużyтыми bateriami i akumulatorami, w tym przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251), ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. 2005 r. Nr 236 poz. 2008) oraz ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90 poz. 607)

W celu wstępnego rozpoznania problemu, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach wystąpił do 10 wybranych gmin z terenu województwa świętokrzyskiego o wypełnienie ankiet i udzielenie informacji odnośnie funkcjonowania na ich terenie systemu zbierania i gospodarowania zużyтыми bateriami i akumulatorami. Po przeanalizowaniu przekazanych przez gminy ankiet, ostatecznie wytypowane zostały do kontroli zgodnie z wytycznymi 3 gminy z terenu województwa świętokrzyskiego: miejska, miejsko-wiejska i wiejska.

Wszystkie ze skontrolowanych gmin posiadały uchwalone i zatwierdzone do realizacji plany gospodarki odpadami oraz regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. W żadnej z kontrolowanych gmin nie został wprowadzony w Regulaminie zapis mówiący o obowiązku selektywnej zbiórki zużytych baterii i akumulatorów. W jednym przypadku ograniczono się do zamieszczenia w regulaminie informacji o możliwości oddania zużytych baterii i akumulatorów do punktów zbiórki utworzonych na terenie wytypowanych szkół publicznych, a w drugim przypadku do punktów sprzedaży. Wszystkie z kontrolowanych gmin prowadzą kampanię edukacyjno-informacyjną, mającą na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Z ustaleń kontroli wynika, że brak jest ogólnodostępnych miejsc zbierania odpadów użytkowych. Zbiórka zużytych baterii prowadzona jest jedynie na terenie wybranych placówek oświatowych. Obejmuje baterie alkaliczne, akumulatory małogabarytowe i ogniwa galwaniczne. Zbieranie odpadów prowadzone jest w ramach konkursu ekologicznego „Program szkolny REBA” organizowanego przez REBA Organizacja Odzysku S.A. Wytypowane szkoły wyposażone zostały w pojemniki przeznaczone do zbierania zużytych baterii.

W trakcie kontroli dokonano wspólnie z przedstawicielami kontrolowanych gmin oględzin miejsc zbierania zużytych baterii i akumulatorów. Przeprowadzone kontrole, wykazały, że miejsca zbiórki urządzone zostały należycie. Dyrektorzy szkół wyznaczili koordynatorów szkolnych, którzy odpowiedzialni są za właściwe zabezpieczenie pojemnika przed niepożądanym opróżnieniem oraz za przekazanie zebranych baterii uprawnionemu przedsiębiorcy. Zebrane baterie odbierane są przez operatora systemu zbiórki wskazanego

przez REBA Organizacja Odzysku S.A. i przekazywane do recyklingu. Ustalono, że w 2006r. na terenie gmin, u których przeprowadzono kontrolę, łącznie zebrano i przekazano do recyklera 723 kg zużytych baterii i akumulatorów małowabarytowych.

W ramach realizacji cyklu, kontrolą objęto też przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność w zakresie odbierania i transportu zużytych baterii i akumulatorów.

Ustalono, że wszyscy przedsiębiorcy, u których przeprowadzono kontrole, legitymowali się stosownym zezwoleniem w zakresie gospodarowania odpadami, tzn. posiadali zezwolenie na zbieranie i transport odpadów. Przeprowadzone kontrole potwierdziły dotrzymanie warunków na jakich udzielone zostały zezwolenia i realizowanie nałożonych obowiązków.

Celem cyklu kontrolnego była również ocena wypełniania przez przedsiębiorców obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 90 poz. 607).

W ramach przeprowadzonego cyklu kontrolnego, wystąpiono do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego o udostępnienie listy przedsiębiorców wprowadzających na rynek krajowy baterie i akumulatory. Z przekazanych informacji wynikało, że tylko dwóch przedsiębiorców z terenu województwa świętokrzyskiego, złożyło zawiadomienie do Marszałka o prowadzeniu działalności polegającej na wprowadzaniu produktów w postaci akumulatorów. W obydwu przypadkach przeprowadzono zostały działania kontrolne.

Z ustaleń kontroli wynika, że obowiązek zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów użytkowych, przedsiębiorcy realizują samodzielnie, poprzez zorganizowaną przez siebie sieć zbierania zużytych akumulatorów. Kontrolę przeprowadzono pod kątem prowadzonej ewidencji i sprawozdawczości. Stwierdzono, że w obydwu przypadkach ilość wprowadzonych produktów - akumulatorów, wykazana w sprawozdaniu o osiągniętych poziomach odzysku i recyklingu, jest zgodna z danymi zamieszczonymi w dodatkowej ewidencji, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorcą. W jednym przypadku sprawozdanie o ilości wprowadzonych produktów i ilości odpadów użytkowych poddanych odzyskowi i recyklingowi, sporządzone zostało nierzetelnie. Stwierdzono brak dokumentów potwierdzających odzysk i recykling oraz błędy na kartach przekazania odpadów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie funkcjonowania systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów, skierowane zostały wystąpienia pokontrolne do gmin oraz wydano stosowne zarządzenia pokontrolne do przedsiębiorców, u których stwierdzono nieprzestrzeganie wymagań ochrony środowiska.

W wyniku przeprowadzonego cyklu kontrolnego stwierdzono:

1. Niską efektywność istniejącego systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów
2. Miejsca zbiórki zużytych baterii i akumulatorów nie są ogólnodostępne, ograniczono się do utworzenia punktów zbierania w wytypowanych placówkach oświatowych
3. Nie są podejmowane działania w kierunku rozbudowy systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów

Wnioski:

1. Przeprowadzone kontrole wskazują na konieczność rozbudowy istniejącego systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów
2. Cele i zadania dotyczące zbierania zużytych baterii akumulatorów określone w planach gospodarki odpadami wymagają uszczegółowienia i stworzenia systemu monitoringu, który pozwoli na określenie stopnia realizacji celów i zadań dotyczących zbierania zużytych baterii i akumulatorów
3. Istnieje potrzeba wprowadzenia w Regulaminie o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy dodatkowych zapisów o obowiązku zwracania zużytych baterii i akumulatorów do punktów ich zbierania
4. Należy kontynuować akcje podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców i wspomagające prawidłowe postępowanie z wytworzonymi odpadami użytkowymi

Sporządziła: Krystyna Cierlikowska
Tel. (041) 34-216-15